

ปีที่ 4 ฉบับที่ 40 เดือนกันยายน พ.ศ. 2554

@BLPD

สิ่งที่ดีคือ: สมาชิกทุกคนทำค่ะ

ขณะนี้ สำนักของเราได้เผยแพร่ ปฏิทินการจัดฝึกอบรม ประจำปี 2555 ในสื่อต่างๆ แล้วนะคะ ขอเชิญชวนท่านเยี่ยมชมเว็บไซต์ของเรา <http://blpd.dss.go.th> เรามีหลักสูตรใหม่ๆ ที่อาจจะอยู่ในความสนใจของท่าน ในโอกาสที่ท่านเป็นสมาชิก พศ.สาร คณะผู้จัดทำ ใครขอความกรุณาจากท่านให้คำแนะนำใด ๆ เพื่อการพัฒนาให้งานฝึกอบรมดียิ่งๆ ขึ้นไป

ชาว พศ. ขอเรียนให้ท่านสมาชิกรับทราบถึงการขยายเครือข่ายด้านการฝึกอบรมในภูมิภาค ขณะนี้ เราเตรียมไปจัดฝึกอบรมที่ภาคใต้ ท่านมีข้อเสนอแนะใด ๆ ให้เรา อีเมลหรือโทร กรุณาส่ง คำชี้แนะนั้นถึงเรา ชาวคณะผู้จัดทำ ขอแสดงความขอบคุณมาล่วงหน้า ณ ที่นี้

**แนะนำหลักสูตร (e-learning)
"การประมาณค่าความไม่แน่นอน
ของการวัดทางเคมี"**

ผลการวัดที่สมบูรณ์นั้น ต้องประกอบด้วยค่าที่วัดได้ และค่าความไม่แน่นอนของการวัด เพื่อสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้ในระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด รวมทั้งทำให้ผู้รายงานและผู้ใช้ผลการวัดมีความมั่นใจ อ่านต่อ..

BLPD Corner: สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์สี่

(Creative Commons)

เพื่อปกป้องสิทธิ์ของเจ้าของข้อมูล และผู้ที่ต้องการนำข้อมูลไปใช้งานให้เสนอความคิดสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ได้โดยไม่มีขีดจำกัด อ่านต่อ..

BLPD Article: เทศกาลกินเจ

ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมการกินเจที่แท้จริงนั้น ไม่เพียงแต่การเว้นบริโภคเนื้อสัตว์เท่านั้น แต่ยังต้อง สวดมนต์ รักษาศีลไปพร้อมกันด้วย อ่านต่อ..

**Science Update: NUSHIGH โรงเรียนอันดับหนึ่ง
ด้านวิทยาศาสตร์ของสิงคโปร์**

ความมุ่งมั่นของ NUSHIGH ในการพัฒนา นักเรียนสู่การเป็นนักคิด นักประดิษฐ์ และสร้างโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสร่วมทำงานวิจัยกับอาจารย์มหาวิทยาลัย อ่านต่อ..

**คำถามจากผู้เข้าอบรม: การฝึกอบรมผ่านเครื่องฟอง
อินเทอร์เน็ต (e-learning)**

เรียนจบแล้ว แต่คลิกขอใบรับรอง หน้าจอไม่มีช่องให้ใส่เลขบัตรประชาชน ต้องทำอย่างไร อ่านต่อ..

พต. สาร

BLPD Newsletter

หลักสูตรฝึกอบรม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 40 เดือนกันยายน พ.ศ. 2554

เดือน% มกราคม 2555	ออกปกเลจ
B002 ความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ	11-12 ม.ค. 55
C003 ความไม่แน่นอนของการวัดทางเคมี	17-18 ม.ค. 55
C005 การสอบเทียบเครื่องชั่ง	19-20 ม.ค. 55
C009 การทวนสอบผลการสอบเทียบเครื่องมือวัด	31 ม.ค. 55

สถานที่อบรม อาคารสถานศึกษาเคมี กรมวิทยาศาสตร์บริการ 75/7 ถนนพระราม 6 แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ
รายละเอียดเพิ่มเติม <http://blpd.dss.go.th/training>
สมัครออนไลน์ได้ที่ <http://ceramic.dss.go.th/blpdtraining>
ติดต่อสอบถาม: คุณจรรยาพร (blpdtraining@gmail.com, blpd@dss.go.th)
โทรศัพท์ 0 2201 7460 โทรสาร 0 2201 7461

BLPD Corner : สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี (Creative Commons)

จาก%6% ถึง%6% วรรณกรรม เพลง ภาพ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลกออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ตมีจำนวนมาก ซึ่งแต่เดิมได้มีการนำข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ไปใช้ได้อย่างเสรี รวมถึงการนำไปเป็นข้อมูลประกอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงสร้างสรรค์งานและนวัตกรรมใหม่ๆ แต่ปัจจุบันได้มีเรื่องของลิขสิทธิ์เข้ามาเป็นข้อจำกัด ดังนั้นหากต้องการใช้ข้อมูลต่างๆ บนโลกออนไลน์ จำเป็นต้องขออนุญาตเจ้าของข้อมูล ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการดำเนินการค่อนข้างนาน ดังนั้นเพื่อช่วยเหลือทั้งสองฝ่าย คือเพื่อปกป้องสิทธิ์ของเจ้าของข้อมูล และผู้ที่ต้องการนำข้อมูลไปใช้งานได้เสนอความคิดสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ได้โดยไม่มีขีดจำกัด แต่อยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง และได้รับประโยชน์จากผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นบนสัญญาที่ไม่ยุ่งยาก จึงได้เกิดสัญญาอนุญาตที่เรียกว่า สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรีหรือ ครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons) โดยกำหนดใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายเป็น : CC ซึ่งหมายถึง สัญญาอนุญาตเผยแพร่ที่ทุกคนนำข้อมูลไปใช้งานได้ฟรี และทำได้ง่าย โดยที่ลิขสิทธิ์ยังคงเป็นของเจ้าของข้อมูล หรือผู้สร้างสรรค์ข้อมูล/ผลงาน ช่วยให้เจ้าของข้อมูลเผยแพร่ข้อมูล/ผลงานโดยสงวนสิทธิ์บางประการหรือไม่สงวนสิทธิ์ทั้งหมด ทำให้คนที่ต้องการนำข้อมูลไปใช้ สามารถไปต่อยอดแนวคิดและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ โดยยังคงให้เกียรติหรือให้เครดิตกับเจ้าของข้อมูล และเป็นไปตามเงื่อนไขที่เจ้าของข้อมูลกำหนด

* รูปแบบของสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี มี 3 รูปแบบ คือ

1. **Common Deed (Human Readable)** สัญญาฉบับอ่านง่าย สำหรับคนทั่วไปอ่านแล้วเข้าใจได้ทันทีว่าเจ้าของข้อมูลอนุญาตให้อะไร และไม่อนุญาตหรือห้ามอะไร
2. **Legal Code (Lawyer Readable)** สัญญาฉบับกฎหมาย สำหรับนักกฎหมายอ่านแล้วเข้าใจถึงข้อตกลง โดยมีผลและนำไปใช้ทางกฎหมายได้ เช่น เมื่อเกิดคดีฟ้องละเมิดลิขสิทธิ์
3. **Digital Code (Machine Readable)** สัญญาฉบับภาษาคอมพิวเตอร์ สำหรับให้โปรแกรมท่องเว็บต่างๆ เช่น เซิร์ชเ็นจินของกูเกิ้ล สามารถ "อ่าน" ออกโดยอัตโนมัติ หรือหมายถึงจะไม่ดำเนินการใดๆ ที่เจ้าของข้อมูลไม่อนุญาต

การสัมมนา เรื่อง "เส้นทางสู่ห้องปฏิบัติการสีเขียว (A walk to Green Laboratory)"
ห้องประชุมชั้น 6 อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
วันพุธที่ 31 สิงหาคม 2554

Science Update

"NUSHIGH โรงเรียนอันดับหนึ่งด้านวิทยาศาสตร์ของสิงคโปร์"

สาธารณรัฐสิงคโปร์ หรือ สิงคโปร์ นั้นนอกจาก จะมีชื่อเสียงในการเป็นประเทศที่มีการแข่งขันสูง มีกฎระเบียบที่เคร่งครัด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและมีกาลิโนขนาดใหญ่ที่ทำให้คนไทยต้องเดินทางไปเยี่ยมชมอยู่เป็นเนืองๆ แล้ว ยังเป็นประเทศที่ได้รับการยอมรับว่ามี การพัฒนาระบบการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว หากเมื่อเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดทางการศึกษา(Education Index) ของปี 2007 ระหว่างสิงคโปร์กับประเทศไทยแล้ว สิงคโปร์ได้ค่า Education Index 0.913 เป็นอันดับที่ 52 ของโลก ขึ้นมาจากเดิม 40 อันดับจากปี 2006

อ่านรายละเอียดต่อหน้า 3

อ่านรายละเอียดต่อหน้า 8

Science Update : NUSHIGH โรงเรียนอันดับหนึ่งด้านวิทยาศาสตร์ของสิงคโปร์

ขณะที่ประเทศไทยเราได้เพียง 0.888 เป็นอันดับที่ 72 ซึ่งตกลงจากเดิม 2 อันดับ¹ และตัวชี้วัดด้านการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index) ในชาติสิงคโปร์อยู่ในระดับกลุ่มที่ดีที่สุดในโลก ขณะที่ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มปานกลาง² จึงนับว่าสิงคโปร์มีการพัฒนาทางการศึกษามากกว่าประเทศไทยทีเดียว

คณะทำงานสำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ (พศ.) ได้มีโอกาสเดินทางเพื่อดูงานการพัฒนาการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสิงคโปร์และได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งของสิงคโปร์ชื่อว่า The National University of Science High School of Mathematics and Science หรือ NUSHIGH เป็นโรงเรียนชื่อเสียงด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ที่มีการสอบเข้าที่มีการแข่งขันสูง และได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ (International Olympiads) ด้วยเหรียญทองโอลิมปิกใน 3 สาขา (คณิตศาสตร์ ชีววิทยาและฟิสิกส์) และเหรียญเงินโอลิมปิกในสาขาเคมี³ โดยการเข้าเยี่ยมชมครั้งนี้ คณะทำงาน พศ. ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับผู้บริหาร NUSHIGH ทำให้ทราบถึงความมุ่งมั่นของ NUSHIGH ในการพัฒนานักเรียนสู่การเป็นนักคิด นักประดิษฐ์ และสร้างโอกาสให้เด็กได้มีการโอกาสร่วมทำงานวิจัยกับอาจารย์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนากระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์ และมีผลงานวิจัยโดยการลงมือทำจริง

การศึกษาดูงาน ณ

The National University of Science High School of Mathematics and Science (NUSHIGH)

นอกจากนี้ คณะทำงาน พศ. ยังได้เข้าเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการต่างๆ ภายใน NUSHIGH ซึ่งพบว่า เป็นห้องปฏิบัติการที่ได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีการรักษาระบบความปลอดภัยภายในห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานสากล

การจัดแยกพื้นที่ภายในห้องปฏิบัติการ สำหรับการติดตั้งอ่างล้างตาฉุกเฉิน (emergency eyewash station) และฝักบัวน้ำร้อน (emergency shower) เพื่อไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน

แว่นตานิรภัย (goggles) สำหรับนักเรียนที่ทำงานในห้องปฏิบัติการ

บริเวณห้องปฏิบัติการมีสัญลักษณ์หรือป้ายเตือน ป้ายห้ามหรือให้ระมัดระวังอันตรายต่างๆ เช่น ให้ถอดถุงมือก่อนจับลูกบิดประตู

อ่านรายละเอียดต่อหน้า 4

Science Update : NUSHIGH โรงเรียนอันดับหนึ่งด้านวิทยาศาสตร์ของสิงคโปร์

กล่องปฐมพยาบาลบริเวณโต๊ะผู้ดูแล
ห้องปฏิบัติการหรืออาจารย์

ถุงมือ (gloves) หลากหลายชนิดให้นักเรียน
เลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของงานและผิวหนัง

ห้องปฏิบัติการมีการจัดระบบเครื่องมือและ
อุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน และ
มีเสื้อกาวน์ (laboratory coat) หรือเสื้อกัน
เปื้อน (apron) ให้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับ
ประเภทของงานในห้องปฏิบัติการนั้นๆ

ห้องปฏิบัติการด้านเคมีวิเคราะห์ของ NUSHIGH ประกอบด้วยเครื่องมือวิเคราะห์ทดสอบ
ที่ทันสมัย เช่น UV-VIS, AA, FT-IR, HPLC, LCMS, GC

Liquid Chromatograph Mass Spec-
trometer (LC-MS)

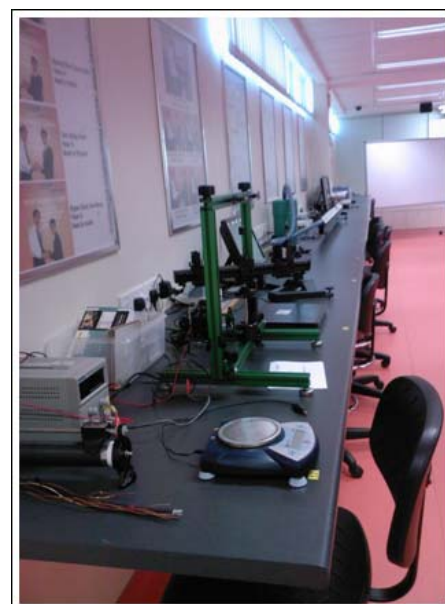
Fourier Transform Infrared
Spectrophotometer (FT-IR)

High Performance Liquid
Chromatograph (HPLC)

Gas Chromatograph (GC)
พร้อมระบบ Autosampler

เครื่องมือทางการวัดค่าทางไฟฟ้า
มวล แรง และอื่นๆ

Liquid Chromatography Mass
Spectrometer (LC-MS)

Science Update : NUSHIGH โรงเรียนอันดับหนึ่งด้านวิทยาศาสตร์ของสิงคโปร์

นอกจากจะมีห้องปฏิบัติการที่มีอุปกรณ์และระบบการจัดการที่ทันสมัยแล้ว ภายใน NUSHIGH ยังจัดให้มีห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ประดิษฐ์ขึ้นด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ต่างๆ เช่น แรง มวล สมดุลทางแรง ไฟฟ้า และอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการสอนทางวิทยาศาสตร์ในหัวข้อต่างๆ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้ครูในการปฏิบัติงาน รวมถึงเปิดห้องให้นักเรียนที่สนใจเข้าทดลองใช้อุปกรณ์ต่างๆเหล่านี้ เพื่อช่วยในการเรียนรู้และเสริมสร้างกระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์อีกด้วย

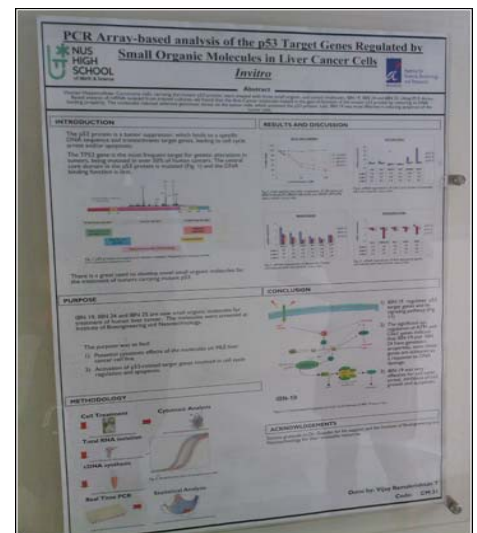
สื่อการสอนต่างๆ ภายในห้องเก็บอุปกรณ์วิทยาศาสตร์สำหรับครูและนักเรียนที่สนใจ

งานวิจัยของนักเรียนจาก NUSHIGH เกิดจากการสนับสนุนของมหาลัยแม่ข่าย The National University of Science ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับโรงเรียน NUSHIGH ทำให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานวิจัยโดยมีอาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาและดูแลโครงการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ดำเนินการให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โรงเรียน NUSHIGH ยังสนับสนุนงานวิจัยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ทางโรงเรียน NUSHIGH เอง ยังมีการจัดการพัฒนาสมรรถนะครูวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดการดำเนินการสอนอย่างคุณภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านต่างๆ เพื่อเอื้อต่อการพัฒนางานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอีกด้วย ซึ่งมากกว่า 50% ของคณาจารย์ของ NUSHIGH จบการศึกษาระดับปริญญาโทและเอก

โรงเรียน NUSHIGH เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพสูง มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีเครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนที่หลากหลายและทันสมัยต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยี มีการคัดสรรและพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความสามารถที่โดดเด่นทางด้านวิทยาศาสตร์ รวมถึงทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ทำให้ NUSHIGH เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ชั้นยอดของสิงคโปร์ หากโรงเรียนในประเทศไทยมีการบริหารจัดการเช่นนี้ จะช่วยเสริมสร้างเยาวชนให้มีความคิดแบบวิทยาศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ที่มีศักยภาพช่วยเสริมสร้างความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยได้มากขึ้นแน่นอน

เอกสารอ้างอิง

- http://en.wikipedia.org/wiki/Education_Index
- http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_Human_Development_Index
- <http://www.highsch.nus.edu.sg/article.php?id=ef0d3930a7b6c95bd2b32ed45989c61f>

ตัวอย่างงานวิจัยของนาย Vijay Ramakrishnan T นักเรียน NUSHIGH ร่วมกับหน่วยงาน A*STAR สิงคโปร์ (หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ) ศึกษาและพัฒนาสารอินทรีย์ขนาดเล็กเพื่อรักษามะเร็งตับที่เกิดจากโปรตีน p53 กลายพันธุ์ (tumor carrying mutant, p53) โดยศึกษาแบบ In vitro

BLPD Article : เทศกาลกินเจ

เทศกาลกินเจ

มีมาตั้งแต่สมัยใดไม่มีหลักฐานยืนยัน แต่เท่าที่รู้กันทั่วไป เป็นเทศกาลของชาวจีนที่มีมานานแล้ว ชาวจีนในไทยเรียกว่า เทศกาล "เกาอ่วงเจ" ซึ่งมีตำนานเล่าต่อๆ กันว่า มันเป็นเรื่องของปรากฏการณ์ "ผักเฝ้า...ผักขี้โรยหน้า" ที่มนุษย์บนดินสร้างขึ้นมาเพื่อเอาใจเทพเจ้า 9 องค์ ที่สิงสถิตอยู่ ณ ดาวจระเข้ ที่ไกลโผนบนท้องฟ้า เพราะว่าพอถึงเวลานี้ เทพเจ้าท่านก็จะเสด็จลงมาตรวจความประพฤติของมนุษย์บนโลกนี้ หลายต่อหลายคนเกิดความผิดปฏิบัติโรยผักขี้ให้ท่านเห็นว่า ได้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอย่างยิ่ง ในการอยู่อาศัยในโลกใบนี้ อยู่อย่างชาวสะอาด เพราะแต่งกายด้วยชุดสีขาวซึ่งก็ไม่ได้ระบุว่าสะอาดหรือไม่อย่างไรนะคะ รวมทั้งการกินอยู่แบบไม่เบียดเบียนใคร หากตำนานนี้เป็นจริงแล้ว ก็ไม่ว่าสมัยนี้จะยังใช้ได้อยู่ไหม เพราะเทพไททั้งเก้าองค์อาจจะอาศัยระบบตรวจสอบพฤติกรรมออนไลน์ได้เสมอ จะโรยผักขี้อย่างไร ขอเท็จจริงก็ต้องเผยไปวันยังค่ำแหละคะ

ตำนานประเพณีกินเจต่อมาคือ เริ่มมีการถือศีลกินเจในสมัยราชวงศ์เซ็ง แห่งพระนางซุสึไทเฮา ค่ะ เพราะว่าในช่วงที่เกิดกบฏได้แผ่ หรือที่รู้จักกันในนาม กบฏนักมวยนั้น มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเมื่อสิ้นสุดเหตุการณ์ร้ายแรงนั้นแล้ว ประชาชนก็จึงพร้อมใจกันรักษาศีลและละเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์เพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับผู้ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์เหล่านั้นคะ

ตำนานสุดท้ายเกี่ยวกับประวัติการกินเจเท่าที่สามารถสืบค้นมาได้ มีหลักฐานอ้างอิงเอาไว้ว่า เริ่มมีขึ้นครั้งแรกในยุคต้นราชวงศ์หมิง เล่ากันว่าก่อนหน้าที่ราชวงศ์หมิงจะได้ขึ้นครองจีนนั้น ประชาชนชาวจีนทั้งหมดตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์หยวนซึ่งเป็นชาวมองโกล เป็นเวลานานเกือบร้อยปี ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาแห่งความทุกข์ ทรมาน มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เมื่อชาวจีนสามารถโค่นล้มราชวงศ์มองโกลลงได้ราชวงศ์หมิงซึ่งเป็นราชวงศ์ของชาวจีนโดยแท้ได้ขึ้นปกครองจีน ชาวจีนทั้งแผ่นดินจึงพร้อมใจงดบริโภคเนื้อสัตว์และถือศีลเป็นเวลา 9 วันเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ที่เสียชีวิต เนื่องจากความทุกข์ยากในห้วงเวลาที่ผ่านมา ต่อจากนั้นมาทุกปี ในห้วงเวลาเดียวกันก็จะมีการงดบริโภคเนื้อสัตว์และรักษาศีลเช่นนี้สืบต่อกันมาจนเป็นประเพณีอย่างที่เรารู้จักกันนี้แหละ

เทศกาลกินเจประจำปี มีระยะเวลา 9 วัน ถึงวันเริ่มต้นกินเจจริงๆ นั้น ผู้ที่ร่วมเทศกาลก็จะแต่งกายด้วยชุดสีขาวล้วน ดูสะอาดตาเต็มไปหมดในย่านที่การกินเจเป็นที่นิยม โดยเฉพาะแถวเยาวราชคะ สำหรับจังหวัดอื่นๆ ที่มีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่นั้นก็มีการเฉลิมฉลองอย่างใหญ่โตมโหฬาร เช่น ในจังหวัดภูเก็ต การฉลองเทศกาลกินเจยิ่งใหญ่ และพิสดารจนกลายเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวไปแล้วคะ เพราะว่าก่อนจะถึงช่วงเทศกาลกินเจนั้น โรงแรมในจังหวัดภูเก็ตจะถูกจองเต็มไปหมด ผู้คนจากทั่วสารทิศล้วนหลั่งไหลไปรวมกันอยู่ที่นั่น เพราะอยากไปพิสูจน์ให้เห็นกับตาว่า "มาทรง" ที่เทพเจ้าลงมาประทับนั้น สามารถที่จะเดินในกองไฟได้โดยไม่เจ็บปวด สามารถใช้ปืนบันไดที่ขึ้นบันไดทำด้วยใบมีดโกนได้โดยบาดเจ็บเพียงเล็กน้อย จริงหรือ รวมทั้งการนำดาบหรือเหล็กแหลมมาเสียบตามลิ้นตามตัว หรือกระหังแทงให้ทะลุกระพุ้งแก้ม เป็นที่น่าหวาดเสียวว่าจะมีเนื้อหลุดออกมาเป็นชิ้นๆ นั้น เมื่อเทพเจ้าออกไปจากสื่อหรือมาทรงแล้ว พวกเขาสามารถกลับมาอยู่ในสภาพเดิมได้จริงหรือ นั่นเอง

ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมการกินเจเท่านั้น แต่ยังคงต้องสวมมนต์ รักษาศีลไปสะอาดบริสุทธิ์ นุ่งขาว ห่มขาวให้สภาพก่อให้เกิดความชุ่มชื้นของหมองใจแก่ทำจิตใจให้ปราศจากอาการอิจฉาริษยาจริงๆแล้ว อาจจะค้นพบว่า ช่วงเวลาที่สุขนี้แหละ ถึงได้ เห็นกันอยู่บ่อยๆ ว่าไม่ได้มาจาก สารอาหารประเภทวิตามินสงบด้วย

หลายคนอาจจะยังสับสนอยู่ความต่างกันอย่างไรหรือ ความจริงก็คือเพราะว่ามังสวิรัตสามารถบริโภคนมได้ เชื้อตัวผู้เข้าไป ยังสามารถบริโภคได้ไปพิสูจน์ก่อนว่าปราศจากมลทินของไก่อาหารเจนั้น นอกจากห้ามบริโภคเนื้อสัตว์แล้ว นมและผลิตภัณฑ์นมอื่นๆก็ห้ามด้วยเช่นกัน และที่สำคัญผักที่มีกลิ่นฉุน 5 ชนิด ที่มีรสเผ็ดร้อนได้แก่ หอม กระเทียม กุยช่าย ใบยาสูบและผักกึ๋ย

ที่แท้จริงนั้น ไม่เพียงแต่การเว้นบริโภคเนื้อสัตว์พร้อมกันด้วย นอกจากนี้ ยังต้องชำระร่างกายให้เรียบร้อย สารรวมกริยา วาจา ไม่กล่าวถ้อยคำอันจะผู้ใด ไม่พูดจาส่อเสียดหรือหยาบโลน และต้องใด ๆ ดูไปก็คล้ายว่าจะยากคะ แต่หากลองทำดูเรามีความสุขที่สุด ก็คือช่วงเวลาที่เราจิตใจสงบคนที่รักษาศีลกินเจนั้นมีผิวพรรณที่ผุดผ่อง สาเหตุจากพืชผักเท่านั้น แต่มาจากสภาพภายในจิตใจ ที่

ว่าการกินเจกับกินมังสวิรัตินี้มีความเหมือนหรือว่า การกินมังสวิรัตินี้ข้อจำกัดน้อยกว่าการกินเจบางคนยังบอกอีกว่าหากไข่ไก่ที่ยังไม่ได้ถูกผสมด้วย แต่อาจจะลำบากอยู่สักหน่อยที่จะนำไข่ไก่เพศผู้หรือไม่ จึงค่อนข้างไปประกอบอาหารนะคะ

BLPD Article : เทศกาลกินเจ

ซึ่งเป็นเครื่องเทศชนิดหนึ่งลักษณะคล้ายขิงคะ กลิ่นจะฉุนมาก บางแห่งห้ามแม้กระทั่งผักชี เพราะมีความเชื่อว่าผักพวกนี้มีสรรพคุณไปกระตุ้นอารมณ์ทางเพศได้ หากอยู่นอกช่วงเวลาของการกินเจก็อาจจะดีทีเดียวนะคะ เพราะว่าผักพวกนี้ ราคาถูกกว่ายา ใวากกร้า

รับประทานอาหารเจแล้วจะเกิดภาวะขาดสารอาหารหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับว่าเรา กินแบบเคร่งครัดเกินไปหรือไม่คะ และที่สำคัญแม้จะกินอย่างเคร่งครัดแต่ก็ กินเพียง 9-10 วันในช่วงเทศกาลนี้เท่านั้นก็ยังไม่ต้องวิตกกังวลอะไรเลยคะ แต่หากกินเจไปตลอดชีวิตสิคะ ควรแก่การมาทบทวนกันดูอีกสักหน่อย เพราะแม้ว่าถั่วเหลืองนั้นจะมีคุณค่าทางโภชนาการแทนอาหารเนื้อสัตว์ได้นั้นก็ใช่ว่าสามารถแทนได้ทั้งหมด โปรตีนบางชนิดที่ไม่พบในถั่วเหลืองก็ไม่สามารถทดแทนให้กับร่างกายมนุษย์ได้ก็มีเหมือนกัน

ลองมาดูสรรพ**ประโยชน์ของอาหารเจ**กันดูนะคะ อาหารเจเป็นอาหารที่ย่อยง่าย เพราะส่วนประกอบเกือบทั้งหมดประกอบด้วยไขมันอิ่มตัวในปริมาณต่ำ เหมาะอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่มีความดันโลหิตสูงนะคะ รวมทั้งคนที่เป็นเก๊าท์ด้วยคะ อาหารเจประกอบไปด้วย กาก เส้นใยไฟเบอร์เยอะเยะไปหมด ดังนั้นจึงไม่มีเวลาตกค้าง เป็นของเสียในร่างกายเราได้นานนัก เพราะมันจะถูกขับออกมาในระยะเวลาที่เหมาะสมกับระบบย่อยอาหารของเรามากที่สุด ดังนั้นผู้ที่รับประทานอาหารเจ จึงไม่ค่อยประสบปัญหาเรื่องท้องอืดท้องเฟ้อ เรอเหม็นเปรี้ยวหรือว่าท้องผูก ซึ่งช่วยป้องกันโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ได้เป็นอย่างดีด้วยนะคะ

สำหรับการ**ประกอบอาหารเจ**นั้น อาจจะมีหลักการยุ่งยากไปอยู่สักหน่อยสำหรับหลายคนที่ไม่ม่มีเวลา แต่ปัญหาดังกล่าวนี้อาจจะหมดไปทันทีคะ เพราะว่าในช่วงเวลาดังกล่าว เราคงเห็นธงสีเหลืองปลิวไสวไปทั่วตลาดร้านรวงต่างๆ สัญลักษณ์ของอาหารเจ จะปักธงสามเหลี่ยมสีเหลืองให้สังเกตเห็นได้อย่างง่ายดาย เทศกาลกินเจปีนี้ ลองตรึกรตรองถึงความหมายที่แท้จริงกันอีกสักทีนะคะ อย่าเป็นแต่เพียงว่าตามกระแสนิยม แล้วจะซาบซึ้งถึงคุณค่าของการกินเจอย่างแท้จริง

เรื่องของการกินเจนี้ บางคนก็เคร่งครัดกับการเลือกสรรอาหารจนกลายเป็นคนจุกจิกเรื่องมาก จนคนเดียวข้างปิ่นป่วนไปหมด แต่แม่อบเขยก็ไม่กล้าฟันธงลงไปหรอกนะคะ ไม่เหมาะไม่ควร เพราะว่าเรื่องของศรัทธานั้น เป็นเรื่องที่ปัจเจกเหลือเกิน แต่อยากให้นึกถึงมัชฌิมาปฏิปทา หรือทางสายกลางไว้สักหน่อยนะคะเพราะว่า อะไรที่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป ย่อมไม่พอดีหรอกหวังว่าเทศกาลเจปีนี้จะมีบุญกันถ้วนหน้าสุขภาพดีกันทุกคนนะคะ

เอกสารอ้างอิง

ด้วย'ตูน ปีกษ์แรก มกราคม 2543

ดลยา สุขปิติ
dollaya@dss.go.th

BLPD Corner : สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี (Creative Commons)

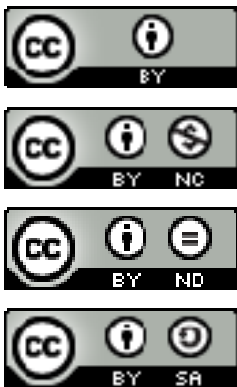
☛ เงื่อนไขหลักของสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรีมี 4 ประเภทดังต่อไปนี้

- **Attribution (BY)** หมายถึงเจ้าของข้อมูลอนุญาตให้นำข้อมูลไปใช้ได้ แต่การนำไปใช้จะต้องอ้างอิงกลับมายังเจ้าของข้อมูล
- **Non Commercial (NC)** หมายถึงเจ้าของข้อมูลอนุญาตให้นำข้อมูลไปใช้ได้ แต่ห้ามใช้เพื่อการค้า
- **No Derivative Works (ND)** หมายถึงห้ามดัดแปลงแก้ไขข้อมูล/ผลงาน คือต้องใช้ข้อมูลต้นฉบับเท่านั้นโดยไม่มีการดัดแปลงใดๆ ทั้งสิ้น
- **Share Alike (SA)** หมายถึง อนุญาตให้มีการดัดแปลงข้อมูลได้ แต่ข้อมูล/ผลงานใหม่ที่เกิดขึ้นต้องใช้สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรีแบบเดียวกันกับที่เจ้าของข้อมูล/ผลงานเดิมหรือต้นฉบับเลือกใช้ด้วย

จากเงื่อนไขหลักทั้ง 4 ประเภท เจ้าของข้อมูลสามารถกำหนดแต่ก้อยเลือกเงื่อนไขในรายละเอียดได้อีก สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี จึงเป็นที่มาของคำว่า "Some rights reserved" ซึ่งหมายถึง สิทธิบางอย่างได้รับการคุ้มครองด้วยการเลือกรายละเอียดประเภทเงื่อนไขของสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรีที่กล่าวมาข้างต้น แทนที่จะเป็น "All right reserved" เหมือนที่ผ่านมา ที่สิทธิทุกอย่างอยู่ที่เจ้าของข้อมูล

☛ ตัวอย่างและสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี เช่น

- **แสดงที่มาของข้อมูล (CC BY)** เป็นสัญญาอนุญาต ประเภทเปิดกว้างที่สุด สามารถจะนำข้อมูลไปใช้ได้ ดัดแปลงแก้ไขข้อมูลได้ ใช้เพื่อการค้าได้ แต่ต้องบอกว่าเป็นข้อมูลของใคร
- **แสดงที่มาของข้อมูล -ไม่ใช้เพื่อการค้า (CC BY NC)** เป็นสัญญาอนุญาตประเภทที่สามารถจะนำข้อมูลไปใช้ได้ สามารถดัดแปลงแก้ไขข้อมูลได้ แต่ห้ามใช้เพื่อการค้าและต้องบอกว่าเป็นข้อมูลของใคร
- **แสดงที่มาของข้อมูล -ไม่ดัดแปลง (CC BY ND)** เป็นสัญญาอนุญาตประเภทที่สามารถจะนำข้อมูลไปใช้ได้ และใช้เพื่อการค้าได้ แต่ไม่สามารถที่จะดัดแปลง แก้ไขข้อมูลได้ และต้องบอกว่าเป็นผลงานของใคร
- **แสดงที่มาของข้อมูล -ข้อมูล/ผลงานใหม่ที่เกิดขึ้นใช้สัญญาอนุญาตแบบเดียวกัน (CC BY SA)** เป็นสัญญาอนุญาตประเภทที่สามารถจะนำข้อมูลไปใช้ได้ ดัดแปลงแก้ไขข้อมูลได้ ใช้เพื่อการค้าได้ แต่ต้องบอกว่าเป็นข้อมูลของใคร และข้อมูล/ผลงานใหม่ที่เกิดขึ้นหรือที่ดัดแปลงแก้ไขไป ต้องใช้สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรีแบบเดียวกันกับเจ้าของข้อมูลเดิมหรือต้นฉบับใช้ด้วย

☛ เจ้าของข้อมูล/ผลงาน นำสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี มาใช้งานได้อย่างไร

การเลือกใช้เงื่อนไขสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี ประเภทใดขึ้นอยู่กับเจตนาว่าต้องการเผยแพร่ข้อมูล/ผลงานอย่างไร สำหรับงานออนไลน์สามารถเลือกได้จากเว็บไซต์ <http://creativecommons.org/choose/?lang=th> โดยเลือกให้เหมาะกับข้อมูล/ผลงาน เมื่อเลือกได้แล้ว เจ้าของข้อมูล/ผลงานจะได้สัญลักษณ์ของสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี ซึ่งจะเป็นตัวบอกว่าข้อมูล/ผลงานนั้นอนุญาตให้ใช้ได้ตามเงื่อนไขสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรีตามที่ระบุ และให้นำรหัส HTML ใส่ไว้ในงานที่สร้างสรรค์ขึ้นนั้น

- ตัวอย่างสัญลักษณ์และข้อความของเงื่อนไขสัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี ที่เจ้าของข้อมูล/ผลงานเลือกใช้
◇ การนำไปใช้งานในงานออนไลน์

(**ชื่อผลงาน**) โดย (**รูปแบบของงาน เช่นภาพ ข้อความ ฯลฯ**) อนุญาตให้ใช้ได้ตาม สัญญาอนุญาตของครีเอทีฟคอมมอนส์แบบ แสดงที่มา -ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน 3.0 ต้นฉบับ. อยู่บนพื้นฐานของงานที่ (**ที่อยู่อินเทอร์เน็ตของงานต้นฉบับ**). การอนุญาตนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญาอนุญาตนี้ อาจมีอยู่ที่ (**ที่อยู่อินเทอร์เน็ต สำหรับเงื่อนไขเพิ่มเติม**)

หมายเหตุ 3.0 ต้นฉบับ หมายถึง สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี ที่ประกาศใช้ฉบับที่ 3.0 (Creative Commons : version 3.0)

อ่านรายละเอียดต่อหน้า 9

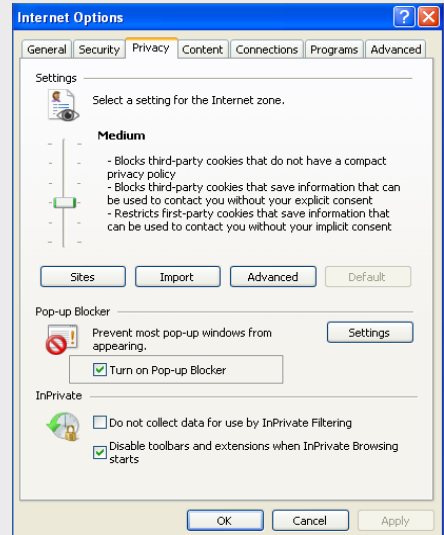
คำถามจากผู้เข้าอบรม : การฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning)

นางพร เลิศธราทัด
nawaporn@dss.go.th

ถาม 1. เรียนจบแล้ว แต่คลิกขอใบรับรอง หน้าจอไม่มีช่องใส่เลขบัตรประชาชน ต้องทำอย่างไร

ตอบ สาเหตุเนื่องจาก Web browser Internet Explorer (IE) บล็อกไม่ให้เปิดหน้าต่างใส่เลขบัตรประชาชน สามารถแก้ไขได้โดย

- เปิด IE คลิกที่เมนู Tools → Internet Options คลิกที่แท็บ Privacy ไปที่หัวข้อ Pop-up Blocker
- คลิกเครื่องหมายถูกที่ช่อง Turn On Pop-up Blocker ออกจากนั้นคลิก OK
- ปิด IE ทั้งหมด แล้วเข้าระบบ e-learning จากทำการขอใบรับรองอีกครั้ง

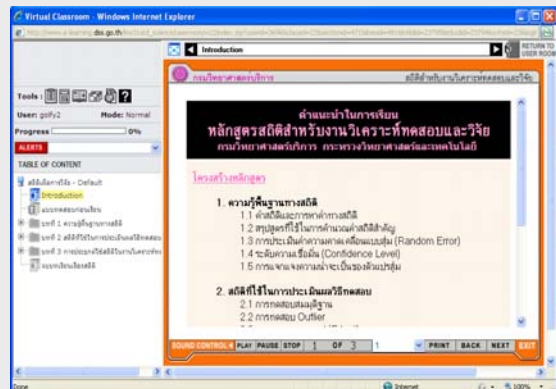

ถาม 2. ลงทะเบียนเข้าเรียนหลักสูตรแล้ว เมื่อเข้าไปเรียนไม่สามารถทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้หรือเข้าหัวข้ออื่นๆไม่ได้

ตอบ ระบบ E-learning ของสำนักฯ รองรับกับ Web browser Internet Explorer (IE) ไม่สามารถเรียนผ่าน Web browser เช่น Firefox, Google Chrome ได้ แก้ไขได้โดย

หน้าจอที่ใช้ Google Chrome เปิด
ไม่ปรากฏเนื้อหาด้านซ้าย

หน้าจอที่ใช้ IE เปิด
ปรากฏเนื้อหาด้านซ้าย

ที่ปรึกษา

นางจินตนา ลีจักรวัฒน์
นายอนุสิทธิ์ สุขม่วง

บรรณาธิการ

นางอุมาพร สุขม่วง

กองบรรณาธิการ

นางสาวอรทัย ลีลาพจนาวร
นางสาวปัทมา นพรัตน์
นางชุตินา วิไลพันธ์

จัดทำโดย

สำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ

